

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

13 päivänä maaliskuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Direktiivi 2006/95/EY —
Sähkölaitteen käsite — CE-vaatimustenmukaisuusmerkintä — Moninapaisten
sähköpistoliittimien kotelot

Asiassa C-132/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Landgericht Köln (Saksa) on esittänyt 12.3.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 18.3.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV Frankfurt am Main

vastaan

ILME GmbH,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Borg Barthet sekä tuomarit E. Levits (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.1.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, edustajinaan Rechtsanwalt H.-J. Ruhl ja Rechtsanwalt M. Bohner,

— ILME GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt U. Blumenröder,

— Euroopan komissio, asiamiehinnään M. Noll-Ehlers ja G. Zavvos,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tietyllä jännitealueella toimivia sähkölaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/95/EY (EUVL L 374, s. 10) tiettyjen säännösten tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV Frankfurt am Main (Frankfurt am Mainissa sijaitseva sopimattoman kilpailun torjumisesta vastaava saksalainen yhdistys, jäljempänä Zentrale) ja ILME GmbH ja joka koskee CE-merkinnän kiinnittämistä teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien koteloihin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Direktiivi 2006/95

- 3 Direktiivin 2006/95 1 artiklan mukaan ”sähkölaitteella” tarkoitetaan kaikkia vaihtovirralla nimellisjännitealueella 50–1 000 voltia ja tasavirralla nimellisjännitealueella 75–1 500 voltia toimivia sähkölaitteita.
- 4 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sähkölaite voidaan saattaa markkinoille vain, jos se on valmistettu [Euroopan unionissa] voimassa olevan hyvän turvallisuusteknisen käytännön mukaisesti siten, että se ei oikein asennettuna, huollettuna ja käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettynä aiheuta vaaraa ihmisille, kotieläimille tai omaisuudelle.”
- 5 Mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Ennen markkinoille saattamista sähkölaitteet on varustettava 10 artiklassa säädetyllä CE-merkinnällä, joka osoittaa niiden olevan tämän direktiivin säännösten mukaisia, mukaan lukien liitteessä IV säädetyt vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt.”
- 6 Saman direktiivin 10 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Valmistajan tai tämän [unioniin] sijoittautuneen edustajan on kiinnitettävä liitteessä III tarkoitettu CE-merkintä sähkölaitteeseen tai sen sijasta pakkaukseen, käyttöohjeisiin tai takuutodistukseen näkyvästi, helposti luettavasti ja pysyvästi.”
- 7 Direktiivin 2006/95 liitteessä II jätetään tietyt erityiset laitteet ja tietyt erityiset sähköilmiöt kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- 8 Mainitun direktiivin liitteessä III kuvaillaan kiinnitettävä CE-merkintä ja tekijät, jotka muodostavat EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen.
- 9 Saman direktiivin liitteessä IV esitetään sähkölaitteiden valmistuksen sisäistä tarkastusta koskevia yksityiskohtia koskevat vaatimukset.

Asetus (EY) N:o 765/2008

- 10 Tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9.7.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 (EUVL L 218, s. 30) 30 artiklan 3 ja 4 kohdan sanamuoto on seuraava:

”3. Kiinnittämällä tai kiinnityttämällä CE-merkinnän valmistaja osoittaa ottavansa vastuun siitä, että tuote on asiaan liittyvässä CE-merkinnän tekemistä koskevassa [unionin] yhdenmukaistamislainsäädännössä säädettyjen kaikkien sovellettavien vaatimusten mukainen.

4. CE-merkintä on ainoa merkintä, joka todistaa tuotteen olevan merkinnän tekemistä koskevaa [unionin] yhdenmukaistamislainsäädäntöä vastaavasti sovellettavien vaatimusten mukainen.”

Suuntaviivat direktiivin 2006/95 soveltamisesta

- 11 Vuoden 2007 elokuussa Euroopan komissio laati suuntaviivat direktiivin 2006/95 soveltamisesta (jäljempänä suuntaviivat).

- 12 Suuntaviivojen alaviitteessä 8 todetaan seuraavaa:

”Käsitettä ’sähkölaite’ ei määritellä direktiivissä, minkä vuoksi tätä käsitettä on tulkittava sen kansainvälisesti tunnustetun merkityksen mukaisesti. Kansainvälisen sähköteknillisen komission (IEC) kansainvälisessä sähköteknisessä sanakirjassa International Electrotechnical Dictionary määritelmä on ’jokainen esimerkiksi sähköenergian tuottamiseen, muuttamiseen, siirtämiseen, jakeluun tai käyttöön käytetty laite, kuten koneet, muuntajat, kytkin- ja ohjauslaitteet, mittalaitteet, suojalaitteet, kaapelit, johdot, kulutuskojeet’.

- 13 Suuntaviivojen 9 kohdassa todetaan, että sähkölaitteen perusosat kuuluvat direktiivin 2006/95 soveltamisalaan siltä osin kuin niiden turvallisuus voidaan arvioida kyseisen direktiivin mukaisesti jo ennen sähkölaitteeseen asennusta, kunhan ne itse kuuluvat mainitussa direktiivissä tarkoitettuihin sähkölaitteisiin.

- 14 Tässä kohdassa täsmennetään, että tietyntyyppisten sähkökojeiden, jotka on tarkoitettu asennettaviksi perusosina toisiin sähkölaitteisiin, turvallisuus riippuu suurelta osin siitä, miten nämä kojeet asennetaan lopputuotteeseen. Suuntaviivojen alaviitteen 13 mukaan tähän sähkölaitteiden luokkaan kuuluvat muun muassa aktiiviset osat, kuten integroidut piirit, transistorit, diodit, tasasuuntaimet, triakit, hilalta sammutettavat tyristorit (GTO), eristettyhilaiset bipolaaritransistorit (IGBT) ja optiset puolijohteet, passiiviset osat, kuten kondensaattorit, induktiokelat, vastukset ja suodattimet, sekä sähkömekaaniset osat, kuten liittimet, kojeisiin asennetut tekniset suojalaitteet, releet yhteyksillä painettuihin piirilevyihin ja mikrokytkimet.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 15 ILME GmbH myy Saksassa ILME SpA:n Italiassa valmistamia moninapaisia pistoliittimiä.
- 16 Asiakas valitsee pistoliittimien osat tarpeidensa mukaan. Eri osien toimituksen jälkeen asiakas kokoaa ne itse.
- 17 Pistoliittinten koteloissa on CE-merkintä, sellaisena kuin siitä on säädetty direktiivin 2006/95 liitteessä III. Tähän merkintään liittyvä EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus ei kuitenkaan koske kyseisissä koteloissa olevia pistoliittimiä vaan mainittuja koteloita.

- 18 Zentralen näkemyksen mukaan CE-merkinnän kiinnittäminen ei ole perusteltua, koska se koskee yksinomaan koteloida, eikä se näin ollen anna mitään takeita koottujen pistoliittimien turvallisuudesta. Tämä merkintä voi johtaa kuluttajaa harhaan, ja sitä on siten pidettävä pääasian tilanteessa sopimattoman kilpailun kieltävien kansallisten sääntöjen rikkomisena.
- 19 Koska kaikissa sähkölaitteissa on oltava CE-merkintä sen kansallisen lainsäädännön nojalla, jolla direktiivi 2006/95 saatetaan osaksi kansallista oikeutta, nousee esiin kysymys siitä, kuuluvatko pääasiassa kyseessä olevat kotelot näihin laitteisiin.
- 20 Landgericht Köln (Kölnin alueellinen tuomioistuin), jossa Zentrale oli nostanut kieltokanteen, katsoo, että pääasian ratkaisu riippuu kyseisen direktiivin tulkinnasta, ja on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – direktiivin [2006/95] 1, 8 ja 10 artiklaa sekä liitteitä [II–IV] tulkittava siten, ettei koteloida tarvitse varustaa CE-merkinnällä teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien osana?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 2006/95 1 artiklaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaiset teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien kotelot kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sähkölaitteen käsitteeseen ja ne on näin ollen varustettava CE-merkinnällä.
- 22 Aluksi on muistutettava, että CE-merkintä saadaan kiinnittää yksinomaan tuotteisiin, joiden osalta asiaa koskevassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä on nimenomaisesti säädetty, että se voidaan kiinnittää niihin, eikä sitä saada kiinnittää mihinkään muuhun tuotteeseen. Minkä tahansa erilaisen arvioinnin seurauksena syntyisi näet sekaannusvaara mainitun merkinnän merkityksen osalta (asia C-185/08, Latchways ja Eurosafe Solutions, tuomio 21.10.2010, Kok., s. I-9989, 63 kohta).
- 23 Tältä osin on todettava, että sähkölaitteet on varustettava CE-merkinnällä direktiivin 2006/95 8 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 24 On kuitenkin todettava, ettei sähkölaitteen käsitettä ole määritelty kyseisessä direktiivissä. Yhtäältä mainitun direktiivin 1 artiklassa mainitaan jännitealueet, joilla tämä laite on tarkoitettu käytettäväksi. Toisaalta saman direktiivin liitteessä II luetellaan erityiset sähkölaitteiden ja ilmiöiden lajit, jotka eivät kuulu direktiivin 2006/95 soveltamisalaan.
- 25 Komissio päättelee suuntaviivojen alaviitteessä 8 tästä määritelmän puuttumisesta, että sähkölaitteen käsitettä on tulkittava sen kansainvälisesti tunnustetun merkityksen mukaisesti.
- 26 Kyseisessä alaviitteessä viitataan erityisesti IEC:n kansainvälisessä sähköteknisessä sanakirjassa mainittuun määritelmään, jonka mukaan sähkölaitteeksi on katsottava ”jokainen esimerkiksi sähköenergian tuottamiseen, muuttamiseen, siirtämiseen, jakeluun tai käyttöön käytetty laite”.
- 27 Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyyntöä käy ilmi, että pääasiassa kyseessä olevat kotelot ovat teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien osia, sillä ne muodostavat niiden ulkokuoren. Näillä koteloidilla on tässä yhteydessä yksi pääasiallinen tehtävä eli niillä varmistetaan se, että eri kaapelit eristetään fyysisesti ja sähköisesti toisistaan sekä ympäristöstä maadoittamalla.

- 28 Näiden ominaisuuksien perusteella on katsottava, että pääasiassa kyseessä olevat kotelot kuuluvat direktiivissä 2006/95 tarkoitettuun sähkölaitteen käsitteeseen, koska kyseisillä koteloilla on muukin kuin vain esteettinen ja niiden sisällön suojaamista koskeva tehtävä eli niillä taataan sähkölaitteen osien turvallinen liittäminen ja edistetään täten sähköenergian siirtämistä.
- 29 Jos nämä kotelot ovat kyseisessä direktiivissä säädettyjen turvallisuussäätöjen mukaisia, niihin on siten kiinnitettävä CE-merkintä.
- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin luokittelee kuitenkin mainitut kotelot sähkölaitteiden eli teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien osiksi.
- 31 Zentralen mukaan sitä, ovatko kyseessä olevat kotelot – osina – turvallisuusvaatimusten mukaisia, ei voida varmistaa ennen moninapaisten pistoliittimien täysimääräistä kokoamista.
- 32 Tässä yhteydessä on todettava, että asetuksen N:o 765/2008 30 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaan kiinnittämällä CE-merkinnän, joka on ainoa merkintä, joka todistaa tuotteen olevan merkinnän tekemistä koskevan unionin relevantin yhdenmukaistamislainsäädännön sovellettavien vaatimusten mukainen, kyseisen tuotteen valmistaja osoittaa ottavansa vastuun siitä, että mainittu tuote on näiden vaatimusten mukainen.
- 33 Direktiivin 2006/95 2 artiklan 1 kohdassa todetaan lähinnä, että vain sähkölaite, joka ei aiheuta vaaraa ihmisille ja omaisuudelle, voidaan saattaa markkinoille.
- 34 CE-merkintää ei voida täten kiinnittää osaan, joka muodostaa sähkölaitteen, jonka turvallisuus riippuu pääasiassa siitä, miten se asennetaan lopulliseen sähkökojeeseen. Yhtäältä tällaisessa tilanteessa CE-merkinnän kiinnittäminen kyseiseen osaan voi nimittäin johtaa tämän kojeen käyttäjää harhaan, koska mainitun osan laadun perusteella ei voida päätellä sen sähkökojeen turvallisuutta, johon osa asennettiin. Toisaalta mainittu asentaminen voi vaikuttaa saman osan osalta aiemmin todettuun turvallisuusvaatimusten mukaisuuteen sekä sähkökojeen, johon kyseessä oleva osa on asennettu, vaatimustenmukaisuuteen.
- 35 Tässä yhteydessä on ensimmäiseksi korostettava, että mikäli sähkölaitteella on sähkökojeeseen asennettavana osana omia ominaisuuksia, jotka voidaan tarkastaa turvallisuusvaatimusten osalta, on katsottava, että CE-merkinnän kiinnittäminen on perusteltua.
- 36 Pääasiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, voivatko pääasiassa kyseessä olevat kotelot olla sellaisinaan ja riippumatta niiden asentamisesta toiseen sähkölaitteeseen turvallisuusvaatimusten osalta tosiasiallisen tarkastuksen kohteena, kun otetaan huomioon muun muassa se, että näillä koteloilla voidaan eristää kaapelit toisistaan sekä pistoliittimet ympäristöstä maadoitusmekanismin avulla.
- 37 Lisäksi ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee käyttäjien harhaanjohtamisen vaaran osalta, johon mainittujen koteloiden merkintä voi johtaa, että pääasiassa kyseessä olevat pistoliittimet toimitetaan erillisinä osina niin, että käyttäjän on itse ne koottava. Kotelon merkintää ei siten voida ymmärtää koko pistoliittintä koskevaksi.
- 38 Toiseksi on muistutettava, että direktiivin 2006/95 2 artiklan nojalla sähkölaitteen turvallisuusvaatimusten mukaisuus arvioidaan kyseisen laitteen oikean asennuksen ja huollon sekä käyttötarkoituksen mukaisen käytön perusteella.

- 39 Koska pääasiassa kyseessä olevat kotelot ovat yhtäältä niiden turvallisuusvaatimusten mukaisia, joiden osalta ne on tarkastettu, ja koska niiden oikea ja niiden käyttötarkoituksen mukainen liittäminen moninapaisiin pistoliittimiin ei voi toisaalta vaikuttaa niiden turvallisuusvaatimusten mukaisuuteen, niiden käyttö sähkökojeen osana ei voi johtaa siihen, että niiden luokittelu ”sähkölaitteeksi” asetetaan kyseenalaiseksi.
- 40 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2006/95 1 artiklaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaiset teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien kotelot kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sähkölaitteen käsitteeseen ja ne on näin ollen varustettava CE-merkinnällä siltä osin kuin niiden oikea ja niiden käyttötarkoituksen mukainen asentaminen ei voi mitenkään vaikuttaa niiden turvallisuusvaatimusten, joiden osalta ne on tarkastettu, mukaisuuteen.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tietyllä jännitealueella toimivia sähkölaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/95/EY 1 artiklaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaiset teollisuuskäyttöön tarkoitettujen moninapaisten pistoliittimien kotelot kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sähkölaitteen käsitteeseen ja ne on näin ollen varustettava CE-merkinnällä siltä osin kuin niiden oikea ja niiden käyttötarkoituksen mukainen asentaminen ei voi mitenkään vaikuttaa niiden turvallisuusvaatimusten, joiden osalta ne on tarkastettu, mukaisuuteen.

Allekirjoitukset